

[Niels Westerby.]

i mange tilfælde i vort samfund i disse år, nemlig at mange borgere må slæbe og slide et helt år for at tjene 15.000, 30.000, 45.000 kr. eller mere, medens en grundspekulant ved bare at købe en grund og udstykke og sælge den måske kan tjene en halv, en hel eller flere millioner. Det finder vi er anstødeligt og ikke udtryk for nogen god udvikling.

Vi ser da meget gerne, at folk tjener penge; vi ser også gerne, at de tjener mange penge, men det skal være i forbindelse med en samfundsnyttig indsats, og jeg kan i alt fald ikke blive overbevist, hverken herinde eller uden for tinget, om, at dette at udøve grundspekulation er en samfundsnyttig indsats.

Vi vil også gerne bidrage til, at der bliver et større udbud af byggemodne grunde, og i den forbindelse vil jeg sige, at vi er meget ked af det lovforslag om oprettelse af en byggefond, som regeringen er ved at få ført igennem. Men det forhindrer ikke, at vi positivt vil medvirke til at skaffe de fornødne midler til at muliggøre den byggemodning, som landet har så meget brug for, så der kan blive et større udbud af grunde.

Jeg tror heller ikke, man vil kunne komme uden om, at kommunerne i visse tilfælde, hvor grunde ligger ubenyttede hen i spekulationshensigt, må have en udvidet adgang til at ekspropriere jord, naturligvis mod de erstatninger, som grundloven foreskriver. Jeg tror i det hele taget, vi bliver nødt til at gå utraditionelt og energisk til værks over for hele dette jordspørgsmål, som også i andre relationer dukker frem. Jeg tænker her på muligheden for at bevare dansk jord på danske hænder og ønsket om en aktiv naturfredningslovgivning.

Jeg vil også nævne spørgsmålet om den fysiske planlægning. Jeg har rejst det over for regeringen, og regeringen har sat et vist arbejde i gang på grundlag af vore henstillinger herom. Jeg forstår, at regeringen arbejder med dette spørgsmål, og vi lægger megen vægt på, at der bliver en ordentlig fysisk planlægning her i landet. Det er almindeligt, at større erhvervsvirksomheder planlægger deres virksomhed, og staten må lære også at planlægge sin. Der må simpelt hen

være mere og bedre effektiv regionalplanlægning, bedre landsplanlægning og en bedre byplanlægning. Vi må også for statens vedkommende i al almindelighed have en bedre fysisk planlægning.

Jeg tror ikke, man kommer uden om en række principper i den forbindelse. Den økonomiske og den fysiske planlægning hører efter min opfattelse sammen, og jeg tror ikke, regeringen kommer uden om at oprette en slags fysisk planlægningssekretariat, der er sideordnet med det økonomiske sekretariat under økonomiministeren. Jeg tror heller ikke, at regeringen kommer uden om at henlægge en række overordnede koordinerede planlægningsvirksomheder til en enkelt minister — jeg tænker her på økonomi- og planlægningsministeren, som vi vel efterhånden kan tillade os at kalde ham. Jeg tror, at en nøje afgrænsning af virksomheden her må til imellem de enkelte fagministerier og økonomi- og planlægningsministeriet. Vi ser meget gerne, at regeringen tager et initiativ her, og hvis regeringen ikke selv gør det, vil vi gøre det.

Vi anser meget af det, der er sket i denne samling, for at være udtryk for en temmelig kedelig udvikling. Det meget snævre samarbejde, der har været i mange vigtige, måske endog i de vigtigste sager imellem socialdemokratiet og SF, har bekymret os meget. Nogle siger, at det er forsøg på at gennemføre en socialistisk udvikling. Jeg er såmænd ikke sikker på, at der er så forfærdelig meget socialisme i socialdemokratiet — og vel, når det kommer til stykket, heller ikke så forfærdelig og overvældende meget i SF. Jeg er temmelig sikker på, at det, der i hvert fald for visses vedkommende ligger til grund for den aktivitet, som de to partier udfolder, mere er et klassepolitisk opgør, end det er et egentligt forsøg på et socialistisk opgør. Er der ikke ligesom en lille undertone af, at de, der har lidt mindre end de fleste, vil gøre oprør mod dem, der har lidt mere end de fleste — eller fra højre side i salen en undertone af, at de, der har lidt mere end de fleste, er bange for at miste det til fordel for dem, der har lidt mindre end de fleste? Jeg tror, at der ligger mere klassepolitisk spænding i det opgør, der har fundet sted efter valget den 22. november, end de fleste forestiller sig; jeg kan i hvert fald ikke rigtig finde en virkelig